

Z útvaru

LPS

Interní sdělení

Do útvaru

Libereckých lidíček

Věc: Zpráva o vzniku informátoru,
uveřejňujícím práce libereckých autorů.
List vznikl z neléhavosti potřeby LPS.
Doufáme, že bude přijímán s pochopením.
Bohužel neposkytuje tak poutavou četbu
jako časopisy: Práce, Svět socialismu,
Zápisník, Ohníšek, Pionýr či Sluníčko.
Pro naši obhajobu buďte státnost
vysoké intelektuální úrovně lidí,
kteří stojí v čele těchto nakladatelských
koncernů.

Datum: 22.1.

LPS

Knihy, které nás zaujaly

Ira Levin - Rosemary má děťátko (Rosemary baby 1967)
Stepfordské paničky (The Stepford wives 1972)

Ira Levin se narodil roku 1929 v New York City a vystupoval na Newyorské univerzitě. V New Yorku prožil většinu svého života, takže dokonale procítil atmosféru lidského bludiště, jak o tom svědčí sugestivní líčení neznámých newyorských zákoutí v románě Rosemary má děťátko. Napsal zatím 4 romány a 7 divadelních her, z nichž výrazného úspěchu dosáhla drama: Pro seržanta není čas (No time for sergeants) a kritikova volba (Critics choice)

X X X X X X X X X X

V románě Rosemary má děťátko uvádí Levin na scénu šibla a jeho vysavače. Dábal pečce dítě se martelnou ženou. Zrod dítěte je netrpělivě očekáván církví satanovou, které v něm vidí svého spasitele, který: "SVĚTLE HOCHÉ A JEJICH SVA/ YNÉ SPUSŤOŠI: SPASÍ OPOVIŽENÍ A BUDU HOZÉVAT POMSTU VŠ JEM. UPÁLENÍCH A UNW/ ČNÍCH!"

X X X X X X X X X X

Zopakovat úspěch románu Rosemary má děťátko se mu podařilo až díky Stepfordské paničky - příběh zmanipulovaných ženských bytostí, zahalených rouškou hrůzy a tajemna.

X X X X X X X X X X

Levin se stává jedním z prvních autorů, kteří novou formu - ať už ji budeme říkat "Mysterý story" nebo horor - navažující nesporně na proslulý a dnes oživující - gotický román, transponující s prostředím pustých samot a romantických potmě- lých krajín se zásky, venkovskými sídly a opuštěnými obylními do dnešního, zdán- livě střízlivě šedivého velkoměsta. (Radoslav Konečál)

X X X X X X X X X X

Levin je ojedinělým zjevem v americké literatuře, jeho próza se nedá řadit mezi "lacině továrny na hrůzy", nalse ji výtáčet povrchnost a nedokonalost. Asi nejlépe jeho tvorbu vystihuje označení: psychologický horor, nebo přesněji společenský psychologický horor.

Noc, slyšís, otevři. Už šedesátý den leje jako z kanve a tebe to vůbec nezajímá. Nemůžeš nás v tom nechat, Noc, jediný ty to dokážeš! Zachraň nás! Ty jsi k tomu předurčený. Podívej se ven a uvidíš, kam až sahá voda. Všichni na tebe spalňují! Slyšís! Začni stavět loď, aby ti pomůžeme. Nemáme strach ani minutu. Dáme ti všechno svůj majetek. Budeš boháč, uvidíš! Noc, to přece nejde takhle skončit. Přece nechoceš mít na svědomí ty spousty lidí. Teď už ti věříme! Ale věřit není ještě pozdě. Řekni si o co chceš, všechno ti dáme. Ty nás přece musíš zachránit! Nemůžeš sástat jenom ryby. To přece najde. Pochop to konečně. Jen tak pro nic za nic nemůžeš všechni lidi zahynout. Proč by nás Bůh stvořil. Je nás jenom skoušit? Noc, řekni že jo! Proto nic nedělej, řekni nám pravdu! Ty přece taky nechceš umřít. Úraješ to na nás. To není od tebe fér. Tak kdy to skončí. Noc, odpověz! Někdy to přece musí skončit.

x x x

Řáno spadl
ze své soukromé věže
někoho to asi hodně štvalo
V okresech novinách psali
že jeho matka
sot plakala
nebo pila
jakej je v tom rozál
Dva hrobníci
spouštěli rakev příliš nakřivo
kolem bylo mnoho krve
úspěšně
a papírový nálepek
sít soukromou věž
jaká troufalost
od zítra
jí vlastní ústev
parádkové péče
a všichni uviděj
jak se to stalo
"Tohle už se nikdy nestane
tohle už ne"
Řekni mluvil
a ostatní kývali
a věděli
že si to další den
přečtou
v seznamu nových knih
vidá
a ani se toho nedožil
chudák
Na spáteční cestě
počítali nějakým starším hrob
úřadov se bude muset rozšířit
člověk si tu nemá
ani kde odpočinout
Na věži vez větru
ještě vlaje
jeho košile
s tím se musí
něco udělat

x x x

Na koňských trhu
se předávají
lidský nosky
jen tak k zakousnutí
mladý nosky mají
ve svládním oddělení
O kus dál
nápís
"něme hlavy na počkání"
zapast
do osobního příkazu
razítko na šepici
Volná vstupenka
do divnala
trochu obmašovaná
a je cítit na sto metrů
telesím
Je líbo policejní ochrnutí
Pitomý prachy
nechat si kvůli nim
sekat ruce
přimo na břicho
Všadu za krámkem
je smetiště
přebytečných očí
srovna u zastávky autobusů
Jaká hauba
Uprostřed ulice
někomu vypadl vyměněný nosok
a ani se nepřikryli.

Levalali a tak jsem šel. Štáhl si boty a kartáček na zuby, rozloučil se se světem, sednul na vlak a pak dlouho jel, přestoupil na další a zase jel a jel. Až nikdo na konci světa, kde jsou louky, louky, za stromy se ukrývají hřibci, zajáci a tuň.

A pak náhle nastala chvíle, kdy jsem musel vystoupit, obával jsem se toho, dlouhá jízda mě stále jaksi chránila před vnějším světem, byl jsem v její zóně a cíl byl stále v nedohlednu a nejednou musím přerušit tu krásnou, teplou pohodu dlouhé cesty a nahrnout ji sychravým odpolednem a nešťastným nástěnkem, kde čekal autobus. Vstoupili jsme do něj, avšak se se slyšely zavřely, uvěznily nás uvnitř a oddělily od světa lidí.

Pak nastala poslední část cesty, autobus nás vyplivl na obrovský plochý asfaltu a nádi ruce nás dostaly do šedivého baráku. Vrata se s rachotem zavřela, obrovský mechanismus začal pracovat.

Svítili, snýli se, obléci do šatů, určených deskou celého systému, uloženi, vatati, bítat, křičet. V ponurých solenolitových místnostech byl náš směr plněn novými informacemi, závažně nasytujícími, které zahrnovaly informace původní. Křesně nemůžeme jsme se vztávali svého původního já, ale bylo to nutně s lidskou předtí.

Ke vyprávění musku nastala odlišná těla, které se svíjalo v nepřirozených pózách a bylo nuceno k nasytujícímu dokončení s ničím pouze některé měly svůj význam. Hlava s deskou odlišně a zahrnovala ji krabice, šikmo rozmontované a přehledně popisem obsahu. Už nebylo třeba mluvit, pouze zalévat v přiluhové přehledně a poskytnout informaci. Někdy k tomu, že informace byly určeny k odpovědi, ale k přeměně plnění přitahá.

Za nás byla škatule zabezpečena, informace zahrnuty a archivovány, kytoost je už nepotřebována, byla perfektně manipulovaným přístrojem, svět pro ni přestal definitivně existovat, stala se součástí fideleho centra. A takových bytostí bylo mnoho.

Byli jsme přichystáni, přetvořeni, připraveni splnit úkol.

První

Za poslední peníze koupil kytaru
 hořel se jí měl rád
 aby se krát udíla
 měl ji tak rád
 ona ho pak nechala
 naučil se kukačejeb bát
 kofičá přichuť peráčky
 se s ním táhla celý život
 nosil ji všude sebou
 zábla
 jako teaná syrová noc
 vládnoucí hořel něho
 naučil se pohrdat lidmi
 sebou
 bolest k němu přicházela v přivalech
 tvář mu rozryla masku strachu a strpení
 už nebojval
 nemiloval
 nesnil

pouze šel
 vlastně nešel
 pouze byl
 procházel domy
 a toulal se za noci jako stín
 stal se aybolem noci
 která nepřestávala
 jako by chtěl svým stínem
 vnést trochu světla do nevidomých očí
kolekčousích

Měli ho rádi nemviděli ho stloukli
 a on pak dlouho nevycházel
 Usarvil se
natrus šoukta

mluvil na chodbách domů
ve sklepech
na půdách

k těm které to sajívalo
 dávali mu jist
 viděli v něm budoucnost
ušili se jí

snažili se mu satlouci hruby do hlavy
byla tvrdá

kovali mu ruce do oceli
bylo jich moc

přitloukli ho na kříž
lidé ho osvobodili

zabili ho
a on se zrodil znovu

zbavili ho řeči a zraku
dali mu ho jini

uskli mu ruce aby je nemohl vztahovat k davu
 subotné truce uskli pak hlavu
 rozkrájeli na kousičky
popel dali větru

ten roznesl jej po krajině
 mezi lidi
 více stínů broudalo se poté noci
 nocní začali se bát
 ce si počnou s noci
 bílých stínů potom bylo mnoho
 začalo svítat . . .

Obrysy osvětlené
 jedinou žárovkou
 postal bídy
 a pekory tohoto světa
 ne ní věrosvěst lásky
 hraje
 hraje a sní

on je-mezilák
 pro tento svět
 Kristův pohodník
 slyšitel

S otevřenýma očima
 promlouvá se svým bohem
 svou viru v sobě
 modlí sební knihy
 se svátostí
zazněné v mluvicí zářok
 jeho řeč je svatá

ALŽBĚTA ČESKÁ

Na konci léta, kdy je vzduch hustý,
hvězdy jsou těžké a nízké, a kdy země
dýchá čím dál namáhavěji. Na konci
léta si přišla Em k Té pro pastelky.

- Jakou chceš? optal se Té.
- Červenou.
- Mám jen zelenou, modrou a žlutou.
- Tedy tu modrou, pravila Em.
- Modrou nemám, mám jen červenou, ze-
lenou a žlutou.
- Dej mi tedy zelenou.
- Je mi líto Em, ale zelenou nemám,
mám jen červenou, modrou a žlutou.
- Tedy mi dej žlutou.
- Já ale nemám žlutou, mám jen zelenou,
červenou a modrou.
- Em se zamyslela a pak požádala Té, dej
mi jednu ze svých pastelek!
- Na Té to zapůsobilo a leskavě odvětil,
a kterou by jsi chtěla, Em!

Sedávali tedy od prodávna drželi karty,
pili, kouřili. Hráli mariáš. Zé, Dah,
Gog a Lá. Tenkrát ještě na periférii J.
Několik panelů a děti města, bez ohledu
na podzimní listí, zimní sněh, jarní vody
a letní zář = smog. Zé, Dah a Gog a Lá.
Jacísi podnikatelé a ochránci města si
toho všimli a postavili kolem nich hospo-
du. Oni dál seděli a hráli. Jen když děla-
li střechu přikryli si pivo táckem. Zé,
Dah, Gog a Lá. Do hospody začali chodit
hosté ubíjení svojí jednotvárností. A jed-
nou se stalo pravděpodobné. Hosté se úplně
opili, vzali jim karty, aby je pomačkali,
potrhali, pošlapali, je pak surově sbíli
a navzdý vyhodili. Zé, Dah, Goga a Lá.

Na obloze jak vybledlý rubín skvěl se
Mars. Nikdy ho neviděli přes clonu vý-
parů, kouře, smogu, ale tvrdili to před-
ci jejich předků a oni tomu věřili. Konec-
konců by lo to krásné a nebylo proč navě-
řit. Na obloze jak vybledlý rubín skvěl
se Mars

Petra Honzegová

Pokračování

Alžběta Česká

PO ČECHÁCH _ ZA FOLKEM _ 1962

Jedním doot smlouvaným festáčkem se stal pro nás "Holanský kepr". V domění, že jde o čistě folkový festival, někteří měli zaručené zprávy, že bude účinkovat i Pepa Nes, vyrazil jsem v pátek, hned po práci do České Lípy.

Nevěděl jsem ani, kde ony Holanky jsou a ke své hráze zjistím při placení lístku děsivou skutečnost, mé úspory činí vše ho vždy dvacet korun.

Dorazím na místo akce a zašpín: "Ó hráze", účinkující jsou z velké části kapely bluegrassové, country a mezi nimi jako ostrůvky naděje pár folkových kapel a jeden jediný pianistka - Zdeněk Gec.

Mé jmění v hodnotě dvacet Kč-čs-čs nestačilo ani na vstupné, naštěstí se vyskytl dobrý kámoš z Nového Boru a poskytl mi půjčku, ptám se ho na adresu, abych mohl zapůjčené peníze vrátit, udiveně na mě pohlédl, jistě si v duchu říkal "Co mi to chceš namluvit, a těma prachama jsem se už rozloučil". O to větší byl asi jeho údiv, když čtrnáct dní po akci obdržel obálku s bankovkou.

Možná si v duchu opravil a doplnil nějaké pomyslné formuláře, kde měl pod jednotlivými kolonkami vypsat různé soudy, ohodnocení, lásky.- Snad ke kolonce Homo sapiens přibyl jeden z mála plus, který částečně bilancuje většinu dosud utržených mínusů.

Na krk jsem si pověsil placku festivalu, vyrobenou kluky z Novoborských sklárne a zpodobňující znak festivalu - krásného nočního kapra, prohnutého v mohutném výskoku.

Účinkující nenaslechli, nadschlo mě publikum, ne publikum to bych se dopustil hrozně křivdy nazývat tak partu lidí, kteří cítili, že nejde o žádné "valké umění", ale skvěle se bavili, kapely byly naprosto otevřené a i přes mnohá neivní texty vyznělo vše nadšeně s úc vatnou vervou a pocitem naprostého uvolnění a plného prožití.

Nikdy nezapomenu na malou anarchii, když se do všeho vložil Československý rozhlas, který část koncertu nahrával pro mikrošum. Na scéně pódium přišel Boris Hlaváček a začal vše nemožně organizovat, říkal: "Teď se zeptám koho chcete slyšet, vy zakřičíte Prádušky, já dám ruku takhle dolů, to je signál pro vás abyste přestali tleskat a až jí takhle zv dnu začnete tleskat. Teď si natočíme zvlášť potlesk"

Bylo to děsný. Když došlo k oné řečnické otázce a všichni měli na zá-

doce Hlaváčka křičet: "Chceme Průdušky", osvaly se pořádku vykřiky, vyvolávající různé kapely, ale v žádném případě ne Průdušky, ne to Boris vykřikl: "Ano ještě Průdušky, tedy jsou!" A oni vběhly se ohlušujícího pískotu na jeviště.

Když odjížděli, všichni si oddechli a posadavili čin neohutnými overceci, nec by mě režisalo jak se cítili lidé uvnitř valkého zastřešeného nákladáku, který měl na boku nápis Československý rozhlas.

A pak přišel šedák Úec a zpíval o oranžových discích a lácece která se nikdy nenaplnila. A pak se nutně: "Stěna se skla hroutí." Holaný byl Festival soutěbní, takže někdo musel vyhrát, bylo to Falk trio z Liberce, které hrálo a zpívalo O.K. Došli na nezutřeno kapro, voda rozvířena jeho obrovským tělem začala všechny přibíhající. Nikdy jsem takového macka neviděl. V kódi, kam se absolutně nemohl vejít, byl probnutý jako lák, hlava nestváry s moudrými očima a čerčí oces vyčnívaly z té hrůzné kódi.

Želichl jsem - v ovesném poli, jen tek na rozspanutém speedku, bylo neuvěřitelné teplo a naše znovu nekonečný blues obsor, který hlídil po tváři a čechral mi dlouhé vlasy, usínám s krápníky pozitace neplnosti.

Zdeněk BUKÁČEK

